

Čujem i zaboravim.
Vidim i zapamtim.
Učinim i shvatim.

Promjene u strukovnom obrazovanju

Split, 15. studenoga 2019.

MŽSV Trgovina

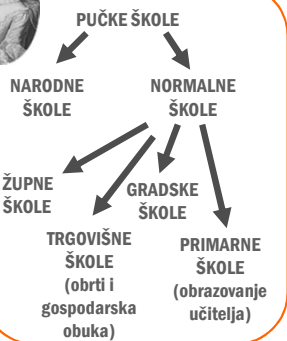
Jasenka Rašetina, prof. savjetnik

Razvoj obrazovnog sustava u RH

- X. st. - početci školovanja i obrazovanja na području Hrvatske
- XVIII. st. - reforma školstva za vladavine Marije Terezije
- 1774. god. - prvi tečajevi za obrazovanje učitelja
- 1849. god. - prva javna državna učiteljska škola (u Zagrebu)
- 1874. god. - prvi hrvatski školski zakon (Mažuranićeva reforma)
- od 1945. god. - obvezno sedmogodišnje školovanje za svu djecu od 7 do 15 godina (od 1958. god. osmogodišnje)
- 1975. god. - reforma srednjoškolskog obrazovanja
- 2005. god. - Hrvatski nacionalni obrazovni standard (HNOS)
- 2019. god. - Škola za život

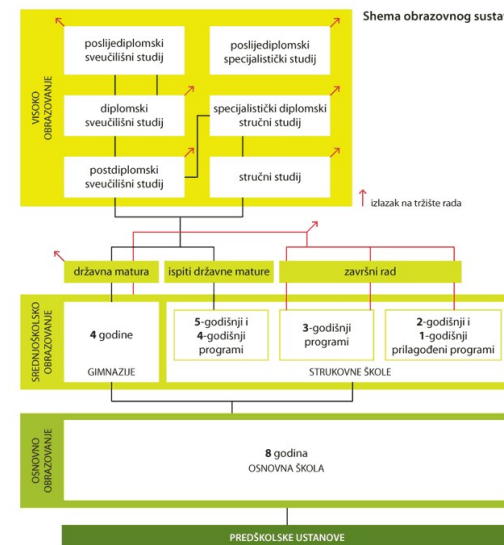
Razvoj strukovnog obrazovanja

1774. god. naredba o Općem školskom redu

14. listopada 1874. Zakon ob ustroju pučkih škola i preparandijah

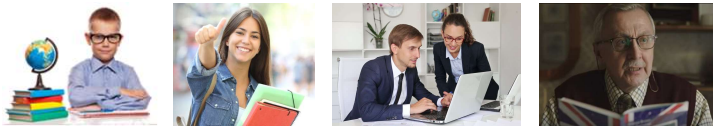
Važnost cjeloživotnog obrazovanja

Formalno učenje (engl. *Formal Learning*)

Neformalno učenje (engl. *Non-formal Learning*)

Informalno učenje (engl. *Informal Learning*)

Cjeloživotno učenje (engl. *Lifelong Learning*)

kvaliteta formalnog obrazovnog sustava

temelj razvoja konkurentnosti ljudskih resursa i gospodarskog rasta

Međunarodni pokazatelji o stanju obrazovanja u RH

Prema međunarodnim testovima TIMSS i PIRLS osnovnoškolci u RH su:

- ✓ matematičari - ispodprosječni,
- ✓ prirodoslovci - iznadprosječni,
- ✓ čitalačka pismenost - odlični.

Prema međunarodnom PISA testu srednjoškolci u RH su:

- ✓ matematičari - ispodprosječni,
- ✓ prirodoslovna pismenost - ispodprosječni,
- ✓ čitalačka pismenost - pokazuju trend poboljšanja rezultata.

Dotatna ispitna domena PISA2015: procjena sposobnosti suradničkog rješavanja problema (engl. *CPS – collaborative problem-solving*)

Najuspješniji timski igrači u rješavanju problema su iz Singapura, Japana i Hong Konga. Hrvatska je ostvarila ispodprosječni rezultat.

Učinci obrazovnog sustava u RH

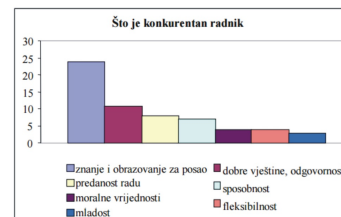
A) Stopa pismenosti odraslih - prilično zadovoljavajuća (98%)

B) Stupnjevi obrazovanja - veći udio onih koji su završili samo dvogodišnje ili trogodišnje strukovne programe

C) Korištenje tehnologije - znatno zaostajanje u uporabi osobnih računala i tehnologiji koja prevladava na radnome mjestu

Zadovoljava li obrazovni sustav RH potrebe poslodavaca?

Zahtjevi poslodavaca:

- znanje, obrazovanje i sposobnost te predani rad i preuzimanje odgovornosti,
- etičnost, odanost,
- znanje stranih jezika, analitičke sposobnosti, informatička pismenost i sposobnost timskog rada.

Područja najveće razlike između potrebnih i stvarnih vještina:

- menadžerstvo,
- otvorenost prema drugim zaposlenicima,
- samoinicijativnost,
- dobre ljudske osobine.

Problemi hrvatskog formalnog obrazovnog sustava:

- nedovoljno ulaganje novčanih sredstava u obrazovanje,
- zastarjeli nastavni planovi i programi,
- težište poučavanja na činjeničnom znanju i pasivnom učenju,
- previše nastavnih predmeta s preopširnim sadržajem,
- nejednaki uvjeti rada u školama,
- degradirani i potplaćeni nastavnici,
- preteške školske torbe,
- inflacija odlikaša,
- neodgovarajuća stručna praksa i nizak ugled strukovnog obrazovanja,
- programi visokoškolskih ustanova nisu usklađeni s potrebama tržišta rada.

Top 10 skills

in 2020

1. Complex Problem Solving
2. Critical Thinking
3. Creativity
4. People Management
5. Coordinating with Others
6. Emotional Intelligence
7. Judgment and Decision Making
8. Service Orientation
9. Negotiation
10. Cognitive Flexibility

in 2015

1. Complex Problem Solving
2. Coordinating with Others
3. People Management
4. Critical Thinking
5. Negotiation
6. Quality Control
7. Service Orientation
8. Judgment and Decision Making
9. Active Listening
10. Creativity

Source: Future of Jobs Report, World Economic Forum

PROJEKT
PROMOCIJA
CJELOŽIVOTNOG
UČENJA

Promjene u strukovnom obrazovanju

MODERNIZACIJA SUSTAVA
STRUČNOG USAVRŠAVANJA
NASTAVNIKA STRUKOVNIH PREDMETA

IZVRSNOST I ZNANJE
ZASLUŽUJU PRIZNANJE!

Promocija učeničkih kompetencija i strukovnog obrazovanja kroz strukovna natjecanja i smotre

Značajni dokumenti za strukovno obrazovanje u RH

- Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (NN 124/14)
- Europa 2020. - Europska strategija za pametan, održiv i uključiv rast
- Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi
- Zakon o strukovnom obrazovanju
- Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru
- Program razvoja sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja 2016. – 2020.

Novi Zakoni i Pravilnici

- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, NN 68/2018, 27.7.2018.
 - Zakon o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu, NN116/2018, 21.12.2018.
 - Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti, NN 17/2019, 20.2.2019.
- Pravilnik o odgovarajućoj vrsti obrazovanja učitelja i stručnih suradnika u osnovnoj školi, NN 6/2019, 18.1.2019.
 - Pravilnik o udžbeničkom standardu te članovima stručnih povjerenstava za procjenu udžbenika i drugih obrazovnih materijala, NN 9/2019, 25.1.2019.
 - Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o polaganju državne mature, NN 41/2019, 24.4.2019.
 - Pravilnik o nagrađivanju učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja u osnovnim i srednjim školama te učeničkim domovima, NN 53/2019, 24.5.2019.
 - Pravilnik o izmjeni Pravilnika o pomoćnicima u nastavi i stručnim komunikacijskim posrednicima, NN 59/2019, 14.6.2019.
 - Pravilnik o napredovanju učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja u osnovnim i srednjim školama i učeničkim domovima, NN 68/2019, 17.7.2019.
 - Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o pedagoškoj dokumentaciji i evidenciji te javnim ispravama u školskim ustanovama, NN 76/2019, 9.8.2019.
 - Pravilnik o dopuni Pravilnika o zajedničkome upisniku školskih ustanova u elektroničkome obliku – e-Matici, NN 76/2019, 9.8.2019.
 - Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi, NN 82/2019., 4.9.2019.

Pravilnik o nagrađivanju nastavnika NN 53/2019

(1) Ministarstvo nadležno za obrazovanje (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) jednom godišnje objavljuje javni poziv za nagrađivanje najuspješnijih odgojno-obrazovnih radnika, ovisno o osiguranim sredstvima u državnome proračunu.

(2) Na javni poziv iz stavka 1. ovoga članka može se javiti ili biti predložen, svaki odgojno-obrazovni radnik koji je u godini za koju se prijavljuje ostvario najmanje 15 bodova iz barem tri kategorije sukladno kriterijima vrednovanja iz članka 4. ovoga Pravilnika i koji je dokazao izvrsnost tako da je ispunio barem jedan od sljedećih kriterija:

- izradio i primijenio istaknuti i primjer uporabe inovativnih metoda poučavanja, vrednovanja ili odgojno-obrazovnog rada u školi;
- javno objavio istaknuti znanstveni ili stručni članak ili besplatni, otvoreni digitalni obrazovni sadržaj kojim se potiče primjena novih nastavnih metoda rada;
- ostvario uspjeh u radu na unapređenju rada škole i odgojno-obrazovnog sustava.

(3) Kriteriji iz stavka 2. ovoga članka vrednuju se za razdoblje od 16. lipnja godine koja je prethodila godini u kojoj je objavljen javni poziv do 15. lipnja godine u kojoj je javni poziv objavljen.

(4) Prijave na javni poziv dostavljaju se Povjerenstvu za nagrađivanje do 30. lipnja godine u kojoj je javni poziv objavljen.

- I. MENTORSTVO UČENICIMA NA NATJECANJIMA
- II. PREDAVANJA, RADIONICE I EDUKACIJE
- III. RAD U STRUČNIM VIJEĆIMA, UDRUGAMA I SL.
- IV. STRUČNI ČLANCI, NASTAVNI MATERIJALI I OBRAZOVNI SADRŽAJI
- V. PROJEKTI
- VI. UNAPRIJEDENJE RADA ŠKOLE
- VII. RAD NA UNAPRIJEDENJU SUSTAVA OBRAZOVANJA

Pravilnik o napredovanju nastavnika NN 68/2019

ZVANJE	GODINE RADA	SATI PROFESIONALNOG RAZVOJA	BODOVI	BROJ KATEGORIJA AKTIVNOSTI
MENTOR	5	100	20	3
SAVJETNIK	10	150	40	4
IZVRSTAN SAVJETNIK	15	200	60	5

- I. ORGANIZACIJA I/ILI PROVEDBA NATJECANJA TE MENTORSTVO UČENICIMA, STUDENTIMA I PRIPRAVNICIMA
- II. PREDAVANJA, RADIONICE I EDUKACIJE
- III. RAD U STRUČNIM VIJEĆIMA, UDRUGAMA I SL.
- IV. STRUČNI ČLANCI, NASTAVNI MATERIJALI I OBRAZOVNI SADRŽAJI
- V. PROJEKTI
- VI. UNAPRIJEDENJE RADA ŠKOLE
- VII. RAD NA UNAPRIJEDENJU SUSTAVA OBRAZOVANJA

Pravilnik o vrednovanju učenika NN 82/2019

- ✓ formativno vrednovanje - tijekom učenja i poučavanja (opisno)
- ✓ sumativno vrednovanje - na kraju procesa učenja (brojčano)

- vrednovanje **za učenje**
- vrednovanje **kao učenje** (samovrednovanje i vršnjačko vrednovanje)
- vrednovanje **naucenoga**

Kako provesti vršnjačko (kolegijalno) vrednovanje? Koliko će učenici biti objektivni u samovrednovanju? Koliko često provoditi samovrednovanje učenika i kako ga uklopiti u nastavu? Gdje se i kako evidentira vršnjačko vrednovanje?

Vršnjačko vrednovanje i samovrednovanje također treba biti kriterijsko tako da učenici usvoje kriterije (pa i da ponekad sudjeluju u njihovoj razradi) te da nauče vrednovati tako da svoj rad, ali i rad svojih kolega uspoređuju s danim kriterijima. Dobro je da učitelj također vrednuje isti rad po istim kriterijima te da se usporede rezultati vrednovanja i rasprave. To je važno zbog razvoja metakognicije u učenika, odnosno da učenici nauče biti objektivni u vrednovanju. Učitelj odlučuje hoće li, kada i kako vršnjačko vrednovanje uključiti u ocjenu.

Izvor: <https://mzo.gov.hr/UserDocImages/dokumenti/SkolaZaZivot/Sve%20%20C5%A1to%20ste%20%20C5%BEeljel%20znat%20%20C5%A0kol%20za%20%20C5%BEivot.pdf>

Ministarstvo znanosti i obrazovanja

26. Što upisati u Dnevnik rada (eDnevnik)?

Sadržaj koji učitelj treba upisati u Dnevnik rada nije propisan niti jednim pravilnikom niti zakonom, a vrlo često se učitelji i nastavnici žale da "jedno upisuju, a drugo rade". Stoga je izuzetno važno osvijestiti autonomiju učitelja i nastavnika koja počiva na odgovornom planiranju ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda te bilježenju u Dnevnik rada, upravo onoga što je za određeni sat planirano i ostvareno. Mora postojati jasna poveznica između planiranog u Godišnjem izvedbenom kurikulumu i zabilježenog u Dnevniku rada.

Bilješka u Dnevniku rada može primjerice, uključivati:

- odgojno-obrazovni ishod bilo na razini kurikuluma, teme ili aktivnosti
- naslov teme, aktivnosti, književnog teksta, lekcije ili projekta
- razradu odgojno-obrazovnog ishoda
- kratki opis aktivnosti
- sadržaj kojim se ostvaruje odgojno-obrazovni ishod

Ili neki drugi oblik zapisa kojim učitelj/nastavnik jasno opisuje što se radi tijekom određenog nastavnog sata odnosno kojim se omogućava praćenje ostvarivanja kurikuluma.

Dodatna pitanja: kurikulum@mzo.hr

Izvor: <https://mzo.gov.hr/UserDocImages/dokumenti/SkolaZaZivot/Naj%20C4%8De%20A1%20C4%87a%20pitanja%20%20odgovori.pdf>

Međupredmetne teme

Odluke o donošenju kurikuluma za međupredmetne teme za osnovne i srednje škole u RH:

1. Građanski odgoj i obrazovanje (NN 10/2019, 29.1.2019.)
2. Poduzetništvo (NN 7/2019, 22.1.2019.)
3. Održivi razvoj (NN 7/2019, 22.1.2019.)
4. Osobni i socijalni razvoj (NN 7/2019, 22.1.2019.)
5. Učiti kako učiti (NN 7/2019, 22.1.2019.)
6. Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije (NN 7/2019, 22.1.2019.)
7. Zdravlje (NN 10/2019, 29.1.2019.; NN 21/2019, 1.3.2019.)

U primjeni od šk. god. 2019./20. u svim razredima i svim nastavnim predmetima svih osnovnih i svih srednjih škola. Uključujući i strukovno obrazovanje.

Primjer kurikuluma za međupredmetnu temu *Osobni i socijalni razvoj*

Domena A – 4. Ciklus (1. i 2. razred četvergodišnjega i 1. razred trogodišnjega srednjoškolskog obrazovanja): Ja				
ost A.4.1. Razvija sliku o sebi.	Opisuje se na temelju osobnih i moralnih vrijednosti. Analizira čimbenike koji utječu na razvoj osobnoga identiteta.	Ponaša se u skladu sa svojim osobinama, vrijednostima i identitetom.	Osjećajem vlastite vrijednosti oblikuje se identitet i izgrađuje samopouzdanje. Aktivan je i odgovoran član zajednice. Različitosť identiteta pridonosi bogatstvu zajednice.	Uvršteno u kurikulum svih predmeta, satova razrednika. Radionice, igranje uloga, rasprave, debate, projektna nastava, filmovi, predstave, esaji na temu razvoja identiteta. Koristiti se prikladnim književnim djelima te primjerima poznatih osoba. Individualna podrška učitelja učeniku. Stručni suradnici procjenjuju razinu samopoštovanja i samoeфикаsnosti učenika, savjetuju učitelje, roditelje učitelje te prate prilagodbu na novu sredinu. Učenici vode mapu osobnoga razvoja.
ost A.4.2. Upravlja svojim emocijama i ponašanjem.	Razlikuje načine suočavanja s povećanim školskim i socijalnim zahtjevima.	Traži i primjenjuje uspješna iskustva u rješavanju problema.	Na budućnost gleda s optimizmom i nadom.	Uvršteno u kurikulum svih predmeta, satova razrednika. Radionice, igranje uloga, rasprave, debate, projektna nastava, filmovi, predstave, esaji na temu povezanu s ovim očekivanjem. Učitelj kao model ponašanja i podrška učenicima. Praćenje prilagodbe učenika na novu školsku sredinu. Savjetovanje unutar škole (stručni suradnici). Individualni rad razrednika i drugih učitelja s učenicima. Vršnjačka podrška.

1. CIKLUS

PREĐŠ 1 2 3 4 5 6 7 8

OSNOVNA ŠKOLA

2. CIKLUS

1 2 3 4

SREDNJA ŠKOLA

3. CIKLUS

1 2 3

SREDNJA ŠKOLA

4. CIKLUS

1 2 3 4

SREDNJA ŠKOLA

5. CIKLUS

1 2 3

SREDNJA ŠKOLA

Tijekom tri školske godine, kurikularna reforma će u škole ući prema sljedećem rasporedu:

	RAZRED	2019./20.	2020./21.	2021./22.	2022./23.
OSNOVNA ŠKOLA	1	Svi predmeti			
	2		Svi predmeti		
	3		Svi predmeti		
	4			Svi predmeti	
	5	Svi predmeti			
	6		Svi predmeti		
	7	B, K, F	Svi predmeti	Geografija	
	8		B, K, F	Svi predmeti	Geografija
SREDNJE ŠKOLE*	1	Svi predmeti			
	2		Svi predmeti		
	3		Svi predmeti		
	4			Svi predmeti + Državna matura	

*srednje škole – gimnazije svi predmeti, a strukovne škole u trajanju od 4 i 5 godina Hrvatski jezik, Strani jezik i Matematika

Ide li Škola za život i u strukovnim školama? Može li se kurikulum koji se koristi u programu Škola za život koristiti u strukovnim školama?

Da, za općeobrazovne predmete u strukovnim školama koriste se predmetni kurikulumi razvijeni u sklopu Cjelovite kurikularne reforme (CKR) kao podloga za nove strukovne kurikulume.

Međutim, strukovni kurikulumi se izrađuju sukladno HKO metodologiji, što znači na temelju upitnika za poslodavce (standard zanimanja).

Izvor: <https://mzo.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/SkolaZaZivot/Sve%20%C5%A1to%20ste%20%C5%BEje%20znat%20o%20%C5%A0kol%20za%20%C5%BEivot.pdf>

Je li Loomen obvezan?

Zakon o odgoju i obrazovanju u poglavlju XII. u stavku 1. jasno navodi obvezu trajnog stručnog usavršavanja svih učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja u programima koje je odobrilo Ministarstvo.

Kako je u slučaju edukacije Škola za život riječ o edukaciji koju organizira i provodi MZO, jasna je poveznica sa Zakonom te je obveza svakog učitelja, nastavnika, stručnog suradnika i ravnatelja da sudjeluje u trajnome stručnom usavršavanju.

Izvor: <https://mzo.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/SkolaZaZivot/Sve%20%C5%A1to%20ste%20%C5%BEje%20znat%20o%20%C5%A0kol%20za%20%C5%BEivot.pdf>

CARNetLoomen

Dobrodošli na CARNetov sustav za online učenje! [AA@Edu.hr prijava](#)

Virtualne učionice za strukovne nastavnike:

- ✓ Međupredmetne teme, 15.11.2019.
- ✓ Učiti kako učiti, 4.12.2019.
- ✓ Pružanje podrške, 8.1.2020.
- ✓ Rješavanje problema, 12.2.2020.
- ✓ Kurikulumski pristup, 8.4.2020.
- ✓ Vrednovanje, 29.4.2020.
- ✓ Kurikulumsko planiranje, 27.5.2020.

Nastavnik treba svaki dan: **...prije 100tinjak godina**

- pripremiti svjetiljke i očistiti dimnjak,
- donijeti vjedro vode i kantu ugljena,
- naložiti peć sat vremena prije početka nastave.

Kako bi se održavala čistoća učionice, nastavnik treba:

- pomesti pod barem jedan put dnevno,
- izribati pod vrelom vodom i sapunom barem jedan put tjedno.

Nakon provedenih deset sati u školi, nastavnici smiju provesti preostalo vrijeme čitajući Bibliju ili neku drugu dobru knjigu.

Svaki nastavnik treba od svake svoje plaće izdvojiti pozamašni iznos zarade za uživanje u starijoj dobi, kako ne bi postao teret društvu u kojem živi.

Nastavnik koji obavlja svoj posao vjerodostojno i bez prigovora, u kontinuiranom rasponu od pet godina, ostvaruje pravo na 25 centi tjedno, ukoliko to odobri Odbor za obrazovanje.

Nastavnici muškog roda imaju pravo svaki tjedan na jednu slobodnu večer u svrhu udvaranja odnosno dvije ukoliko redovito idu u crkvu.

Nastavnici ženskog roda:

- nakon udaje ili sudjelovanja u nedoličnim djelatnostima moraju biti otpuštene,
- zabranjeno je druženje s osobama muškog roda tijekom slobodnog vremena,
- zabranjeno je odijevati se u odjeću žarkih boja,
- bez obzira na okolnosti, zabranjeno je bojanje vlastite kose,
- obavezno je nošenje barem dvije podsuknje.

Kompetencije i vještine nastavnika DANAS

KOMPETENCIJE	
Opće (generičke)	Stručne*
Sposobnost analize i sinteze	Planiranje i priprema
Sposobnost učenja	Izvedba nastavnog sata
Rješavanje problema	Vođenje i tijek nastavnog sata
Sposobnost primjene znanja u praksi	Razredni ugođaj
Briga za kvalitetu	Disciplina
Vještine upravljanja informacijama	Ocjenjivanje uspješnosti
Sposobnost za samostalni i timski rad	Osvrt i prosudba vlastitog rada
* - temeljna nastavna umjeća	
VJEŠTINE	
Izrada plana i programa	Primjena nastavnih metoda
Izrada nastavne pripreme	Praćenje postignuća učenika
Izrada ispitnih zadataka	Kritički osvrt na rad

SMISAO ZA HUMOR

POŠTENJE I DISCIPLINA

LJUBAZNOST I STRPLJENJE

AFIRMATIVNI PRISTUP UČENIKU

INDIVIDUALNI PRISTUP UČENIKU

IZNOŠENJE PRIMJERA IZ PRAKSE

VJEROVANJE U UČENIKOVE SPOSOBNOSTI

POMOĆ UČENIKU S TEŠKOĆAMA

POTICANJE I NAGRAĐIVANJE UČENIKA

SMJERNICE ZA METODSKU I JAČANJE ULOGE UČENIKA I STRUKOVNIH NASTAVNIKA

*Reci mi i zaboravit ću,
pokaži mi i možda ću zapamtiti,
uključiti me i razumjet ću!*

Hvala na pozornosti!